

La creu de Montcabrer

Temàtica: natura i artística; arquitectura: església barroca, castell masia

Municipi: Cabrils

Comarca: el Maresme

Durada: 1 h 30 min

Longitud: 2,2 km

Època de l'any: tot l'any

Dificultat: baixa

Breu descripció de la ruta

Montcabrer

El Montcabrer és la muntanya emblemàtica de Cabrils, tant per la seva història com per la seva bellesa natural. És un mirador privilegiat, dins la nostra comarca, per la seva proximitat al mar. La vista abasta Barcelona, el Montnegre i el Montseny. Al llarg de la història, ha anat canviant la seva fisonomia. Així ha passat de ser una muntanya amb vinyes i sense vegetació forestal a convertir-se, en bona part, en parcel·les on la construcció cada vegada creix més.

Sortosament, bona part del turó i dels seus vessants estan protegits pel PEIN (Pla Especial d'Interès Natural) i gestionat pel Consorci del Parc de la Serralada Litoral.

L'itinerari

Començarem l'itinerari a la plaça de l'església de Cabrils: l'església data del 1704 i el titular de la parròquia és la Santa Creu. Hi destaca l'orgue salvat de la crema durant la guerra civil. Sortint de la plaça, ens enfilem per una forta pujada, trobant-nos, pocs minuts després, amb el Castell de Can Jaumar, antiga masia Can Rafart, on la família Jaumar hi construï, el 1923, una imitació de castell per fer-s'hi la casa d'estiueig. En els seus jardins, podem trobar diverses espècies d'arbres: palmeres, plataners, eucaliptus, avets, alzines, pins...

Seguint la pujada, trobem el cementiri, construït el 1858, on hi podem veure la capella de la família Tolrà, feta a principis del segle XX, i dos xiprers protegits per la Generalitat i l'ajuntament.

A uns quinze minuts, ens trobem l'alzina surera de les Planes que és el llinar entre Cabrils i Cabrera de Mar. A partir d'aquí, ens encaminem cap el turó de l'infern.

Una vegada hem arribat al cim del turó, comprovem la situació estratègica d'aquest punt de guaita, que en l'època dels ibers ja era habitat.

Hi trobem, també, una antiga fita formada per quatre pedres que assenyalen els punts cardinals i les restes de tres enclavaments de forques medievals utilitzades els segles XIV i XV com a lloc per enforcar els criminals i malfactors del terme.

Passant pel caminet, a mà esquerra, trobem una gran pedra anomenada la Pedra de l'Elefant. A pocs metres, rebem l'impacte visual de trobar-nos amb els repetidors de televisió. Deixant-los enrere, passem pel pas més rocallós de l'itinerari arribant finalment a la Creu de Montcabrer.

Al segle XVII ja hi ha documentada l'existència d'una creu al cim del turó de Montcabrer. El primer de maig de l'any 1707 una forta pluja va malmetre greument els conreus i els sembrats de tota aquesta zona. Com a signe de protecció contra les tempestes, les pedregades i les malediccions diabòliques, el 7 de juny del mateix any va ser col·locada, en aquest indret, una creu de fusta que contenia les relíquies dels Sants Màrtirs de Vilassar de Dalt.

Vint anys després, un llamp va fer malbé la creu i es va substituir per una de ferro. Les relíquies van ser retornades al seu lloc d'origen.

La creu fou retirada durant la guerra civil i, un cop acabada, el poble de Cabriels va plantar-ne una de nova que va ser substituïda per l'actual a mitjan anys 80.

A pocs metres de la creu, prenem el corriol que surt en direcció perpendicular al mar i, tot baixant, enmig d'un rocar, hi ha la Cova de la Bones Dones on, segons la llegenda, hi habitava una bruixa que afavoria els pobladors d'aquests verals.

La fauna i la vegetació

Un cop passats els primers vint-i-cinc minuts de camí des de la plaça de l'església de Cabriels trobarem com a fi d'una primera etapa la presència de l'alzina surera de Les Planes, arbre protegit per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Cabriels. A partir d'aquests punt, deixarem enrere el nucli urbà i continuarem el camí en companyia del nostre amic inseparable, el pi pinyer. El perfil s'enfila suaument i permet contemplar, a la nostra esquerra, el poble de Cabrera i el mític castell de Sant Vicenç de Burriac.

El camí ofereix la possibilitat d'admirar paisatges naturals diferents.

Ens endinsarem en un bosc de pi pinyer, de mata, de romaní i d'estepa, per acabar amb uns exemplars de bruc i cirerer d'arboç.

Tot i l'altiva presència de pins en aquesta zona, cal saber que, al Montcabrer, al segle passat únicament hi havia vinyes.

Gats mesquers, esquirols, guineus, conills, eriçons, gamarussos, ratapinyades i gatxos, entre molts altres animals, seran els nostres companys, durant el recorregut, si som respectuosos amb ells i el seu entorn natural.

Llocs per visitar

A Cabriels: nucli vell: església, cementiri, Castell de Can Jaumar; Alzina surera de les Planes; Turó de l'Infern ; Creu de Montcabrer ; Cova de les Bones Dones